

NİSAN 2019

Takvim ve Öngörüler

- İki Belirsizliğe Çözüm Aranıyor
- Dünya Ticareti Yavaşlıyor
- ABD ve Avrupa Merkez Bankasından Dönüş
- Ekonomide Yeni Yol Haritası Açıklanacak
- Ekonomide Küçülme Sürüyor
- İstanbul Seçimlerinin İptali Ekonomide Sıkıntı Yaratır

İçindekiler:

Beklentiler	1
Takvim	2
Öngörüler	3
Blgj Yönetimi	4

Dünya Ekonomisinde Beklentiler

Ticaret Müzakereleri ve Brexit Belirsizliği Sürüyor

2019 yılında dünya ekonomisi önünde en önemli iki riskten biri olan ABD ile Çin arasındaki ticaret savaşlarının sona erdirilmesine yönelik müzakereler en az bir ay daha sürecektir. Şu ana kadarki görüşmelerde bazı ilerlemeler kaydedilmiş olmakla birlikte henüz tam bir uzlaşmaya yaklaşılamamıştır. İkinci risk olan Büyük Britanya ile AB arasında aylık sürecindeki belirsizlik de devam etmektedir. İki alandaki belirsizliklerin sürmesi dünya ekonomisinde yavaşlamaya yol açmaktadır. Çözümler için Nisan ayı önemli olacaktır.

Dünya Ticaretinde Büyüme Tahmini Düştü

Dünya Ticaret Örgütü 2019 yılına ilişkin küresel ticarete büyüme tahminini 3 yılın en düşük seviyesine indirmiştir. Dünya Ticaret Örgütü 2018 yılında miktar olarak yüzde 3,0 büyüyen dünya mal ticaretinin 2019 yılında yüzde 2,6 artacağını öngörmüştür. Böylece Dünya Ticaret Örgütü Ekim 2018'de yaptığı 2019 yılı büyüme tahminini 1,1 puan düşürmüştür. Büyüme tahmininin azaltılmasına ticarete ek gümrük vergileri, ekonomik büyümelerde yavaşlama ile finansal piyasalardaki volatilité neden olmuştur.

ABD ve Avrupa Merkez Bankası Para Politikalarında Keskin Dönüş

Küresel ekonomide artan riskler ve ekonomilerdeki yavaşlamalar nedeniyle ABD merkez bankası ile Avrupa merkez bankası para politikalarında keskin bir dönüş yaşanmaktadır. Daha önce 2019 yılında en az 2-3 faiz artışı ile bilançosunu küçültmesi beklenen FED 2019 yılında bir faiz artışı olmayacağını açıklamıştır. Ayrıca bilanço küçültmesi de eylül ayında yarıda kesilecektir. Avrupa Merkez Bankası da 2019 eylül ayında bankalara yönelik yeni bir kredi programı başlatma kararı almıştır. Para politikaları ekonomiyi desteklemeye dönmüştür.

Türkiye Ekonomisinde Beklentiler

Yeni Yol Haritası Bekleniyor; Siyaset Geride Kalmalı

Yerel seçimler sonrası gündemin ekonomi olması ve ekonomide reformların hızla hayata geçirilmesi gerekmektedir. Gündemin tekrar siyasi alana çekilmesi ise ekonomide sıkıntıları artıracaktır. Ekonomide dört alanda yeni adımlara ihtiyaç duyulmaktadır. Bunlar reel sektör borçlarının yeniden yapılandırılması ve bankaların güçlendirilmesi, kamu mali disiplinine geri dönüş ve enflasyon ile mücadele, reformlar ve dış politikada ticaret diplomasisinin öne çıkarılmasıdır. Ekonomi yönetiminin açıklayacağı ekonomide yeni yol haritası bu konuda önemli olacaktır. İstanbul seçimlerinin iptali ve yeniden seçim gibi gelişmeler ise mali göstergeleri ve ekonomiyi çok olumsuz etkileyecektir.

Ekonomide Küçülme Sürüyor

2019 yılının ilk çeyreğindeki öncü veriler ekonominin yüzde 4-5 arasında küçüldüğünü göstermektedir. Böylece 2018 yılı son çeyreğinden daha yüksek bir küçülme yaşanmış olacaktır. Ekonomide küçülmenin kalıcı olmaması için yukarıdaki adımların hızla atılması gerekmektedir. Aksi takdirde ekonomideki küçülme reel sektör ile bankacılık sektörü üzerindeki baskısını daha da artıracaktır.

Yüksek Dış Borç Geri Ödeme Dönemine Girdik

Türkiye nisan ayından itibaren özel sektörün yoğun dış borç geri ödemelerinin olduğu bir döneme girmektedir. Nisan-Temmuz döneminde 20,56 milyar doları bankalara ve 6,56 milyar doları reel sektör şirketlerine ait olmak üzere toplam 27,12 milyar dolar dış

borç geri ödenecektir. Bankaların ve reel sektörün amacı bu borçları mümkün olduğu ölçüde yenilemek olacaktır. Ancak bunun için siyasi ve ekonomik alanda istikrar ve güvenin yeniden tesis edilmesi önemlidir. Yenilemelerin sınırlı kalması TL üzerinde de değer kaybı baskısı yaratacaktır.

Merkez Bankası Döviz Rezervleri Geriliyor

Dış ticaret açığı ve cari açık ekonomi küçüldüğü için azalmaktadır. Buna karşın Merkez Bankası'nın döviz rezervlerinde bir iyileşme yaşanmamaktadır ve tam tersine döviz rezervlerinde önemli kayıplar oluşmaktadır. Türk lirasının halen zayıf olması nedeniyle TC. Merkez Bankası rezervlerini kullanmak zorunda kalmaktadır. Rezervler oldukça kritik seviyelere inmiş olup ekonomide ve TL'de güven artırıcı adımlara ihtiyaç duyulmaktadır.

NİSAN 2019 Ekonomi-Dış Politika-Siyaset Takvimi						
Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi	Pazar
1 TÜRKİYE ÇİN AB ABD MART AY PM-İSM İMALAT VERİLERİ ABD ŞUBAT AY PERAKENDESATIŞ VERİSİ	2	3 TÜRKİYE MART AY TÜFE-ENFLASYON YURTIÇİ ÜFEVERİSİ	4 TÜRKİYE ŞUBAT AY MOTORLUKARA TAŞITLARI VERİSİ	5 ABD MART AY İŞSİZLİK VERİSİ AVRUPA ŞUBAT AY PERAKENDESATIŞ VERİSİ	6	7
8	9	10 ECB AVRUPA MERKEZ BANKASI FAİZ KARARI	11 TÜRKİYE ŞUBAT AY CARİ AÇIK VERİSİ	12 AVRUPA ŞUBAT AY SANAYİ ÜRETİM VERİSİ	13 IMF WORLD BANK ANNUAL MEETINGS	14
15 TÜRKİYE OCAK AY İŞSİZLİK VERİSİ	16 TÜRKİYE ŞUBAT AY SANAYİ ÜRETİM VE PERAKENDESATIŞ VERİSİ ABD MART AY SANAYİ ÜRETİM VERİSİ	17 TÜRKİYE MART AY KONUT SATIŞ VERİSİ	18 ABD MART AY PERAKENDESATIŞ VERİSİ	19	20	21
22 TÜRKİYE NİSAN AY TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ	23	24 BOJ JAPONYA MERKEZ BANKASI FAİZ KARARI TÜRKİYE NİSAN AY REEL KESİM VE SEKTÖREL GÜVEN ENDEKSİLERİ TOMB NİSAN AY KAPASİTE KULLANIM ORAN	25 TCMB MERKEZ BANKASI FAİZ KARARI	26	27	28
29 TÜRKİYE NİSAN AY EKONOMİK GÜVEN ENDEKSİ	30 TÜRKİYE MART AY DIŞTİCARET VERİSİ					

Yüksek Seçim Kurulu yerel seçimlerin sonuçlarını açıklayacak
Türkiye Büyük Millet Meclisi yeniden çalışmaya başlayacak
Suriye'de riskler sürüyor, Fırat'ın doğusuna hareket olasılığı artıyor
Dış Politikada ABD ile gerginlik devam ediyor
Avrupa Birliği Liderleri Brexit'i yeniden uzatabilir

Mali Göstergelerde Öngörüler

- **Türk Lirasında Değer Kaybı Sürecektir**
- **TL Faizler Yeniden Yükseliyor**
- **Euro-Dolar Paritesi Aşağı Yönlü**
- **Petrol Fiyatları 70 Dolar Eşiğinde**

Türk Lirasında Değer Kaybı

Türk lirası üzerinde iç dinamiklerden kaynaklanan değer kaybı baskısı bulunmaktadır. Öncelikle yerel seçimlerden çıkmış olmasına karşın siyasette henüz gündem ekonomiye dönmemiştir. Türkiye'nin döviz rezervleri önemli ölçüde azalmıştır. Yoğun bir borç yenileme dönemine girilmektedir. Dış politikada da gerginlikler sürmektedir. Bu nedenle Türk lirasında değer kaybı baskısı sürecektir.

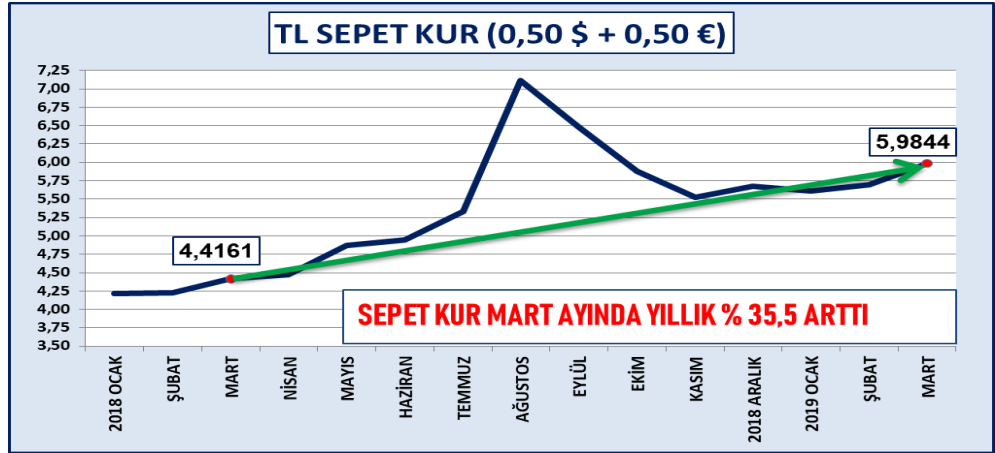
Türk Lirası Faizler Normalleşiyor

Yerel seçimler öncesi TL faizler önce kamu baskısı ile gerilemiştir. Ardından Londra swap piyasaları ile yaşanan gerginlik sonrası TL faizler bu kez önemli ölçüde yükselmiştir. Yerel seçimler sonrası her iki unsurun da ortadan kalkması ile birlikte TL faizleri piyasa dinamikleri içinde normalleşmektedir. TL faizleri yeniden yıllık yüzde 20 bandının üzerine çıkmıştır. TL faizlerde kalıcı düşüş enflasyondaki gerileme ve TC. Merkez Bankasının faiz indirimivle olacaktır.

Euro Dolar Paritesi Geriliyor

Avrupa Birliği ekonomisinde yavaşlama, Brexit belirsizliği ve Avrupa Merkez Bankası'nın yeni kredi programı hayata geçirme planına bağlı olarak Euro zayıflamaya devam etmektedir. Bu çerçevede Euro-Dolar paritesi de gerilemektedir. Parite 2018 nisan ayında bu yana düşmektedir. Nisan ayı başında parite 1,12 altına da inmiştir. Euro zayıf kalmaya devam edecektir.

Türk Lirası Sepet Kur Yeniden Yükseliyor”

Reel Sektör ve İktisadi Faaliyetlerde Beklentiler

Yılın ilk çeyrek döneminde iktisadi faaliyetlerde sert bir küçülme yaşanmıştır. Yılın ikinci çeyrek döneminde ise iktisadi faaliyetler ekonomi politikasına bağlı olarak şekillenecektir. Yapısal iyileştirmeler ile birlikte güvenin artırılması, reel kesimin borç sorununun çözülmesi ve özel banka kredilerinin yeniden büyümesi gerekmektedir.

İktisadi faaliyetlerde iç talep tarafında ve iç piyasa satışlarında küçülme sürmektedir. Otomotiv, konut ve beyaz eşya ile mobilya satışlarında ilk çeyrekte yüksek oranlı küçülmeler yaşanmıştır. Vergi indirimleri ve kampanyalara rağmen satın alma gücündeki gerileme iç pazarda sert daralmaya neden olmaktadır. Özellikle yerel seçimler öncesi Mart ayının ikinci yarısında artan bir durgunluk oluşmuştur. İnşaat sektöründe mevcut işlerde mevsimsellik ile birlikte artış yaşanırken, yeni alınan işlerde de sınırlı bir artış eğilimi başlamıştır.

Perakende sektöründe yeni sezon ve mevsimsellik ile birlikte hareketlenme beklentisi bulunmaktadır. Hizmet sektöründe ise göreceli bir büyüme yaşanmaktadır. Turizm sezonu da açılmış olup iktisadi faaliyetlere katkısı giderek artacaktır.

Üretim tarafında küçülme hız kesmeye başlamıştır. Mart ayında imalat sanayi kapasite kullanım oranı yüzde 74,4 olarak gerçekleşmiştir. İstanbul Sanayi Odası sanayi PMI göstergesinde ise küçülme Mart ayında da yaşanmış olmakla birlikte endeks 2018 temmuzdan bu yana en yükseğe çıkmıştır. İç siparişlerde hareketlenme varken, ihracat siparişleri durağanlaşmaya başlamıştır. İktisadi faaliyetlerin seviyesi için önemli bir gösterge olan ithalat ta küçülmeye devam etmektedir. İthalat Mart ayı da dahil ilk çeyrekte ortalama yüzde 20

azalmıştır. İthalattaki bu daralma iktisadi faaliyetlerdeki küçülmenin de devam ettiğini göstermektedir. 2019 yılında iktisadi faaliyetlerde öne çıkması beklenen ihracatta ise Mart ayında yüzde 0,5 gerileme yaşanmıştır. Böylece son aylarda zayıflayan ihracat artışı Mart ayında gerilemeye dönmüştür. Pazarlardaki ekonomilerde ivme kaybı yaşanmaktadır. 2019 yılı Şubat ayında 57,8 puan ile 2012 yılından bu yana en düşük seviyeye inen tüketici güveni Mart ayında durağanlaşmış ve artış göstermiştir. Tüketici güveninde kalıcı iyileşme için enflasyon ve faizlerde gerileme önemli olacaktır. Yerel seçimler sonrası gündemin ekonomiye dönmesi halinde ve mevsimselliğin de katkısı ile iktisadi faaliyetlerde Nisan ayında göreceli bir toparlanma beklenmektedir. Ayrıca Mayıs ayında başlayacak ramazan ayı nedeniyle bir çok faaliyet ve iç talebin bir bölümü de Nisan ayına çekilecektir.

- **İktisadi Faaliyetlerde Küçülme Sürüyor**
- **İmalat Sanayi Üretiminde Düşüş**
- **İç Pazarda Talep Zayıf Kalmaya Devam Ediyor**
- **Nisan Ayında Mevsimsellik İle Hareketlenme Beklentisi**

Ekonomi ve Strateji Danışmanlık Hizmetleri

Sergül Sokak Saral Sitesi
C Blok Kat:3 Daire:10
Gayrettepe/İSTANBUL

TELEFON:
(212) 3528795

E-MAIL:
info@esdh.com.tr

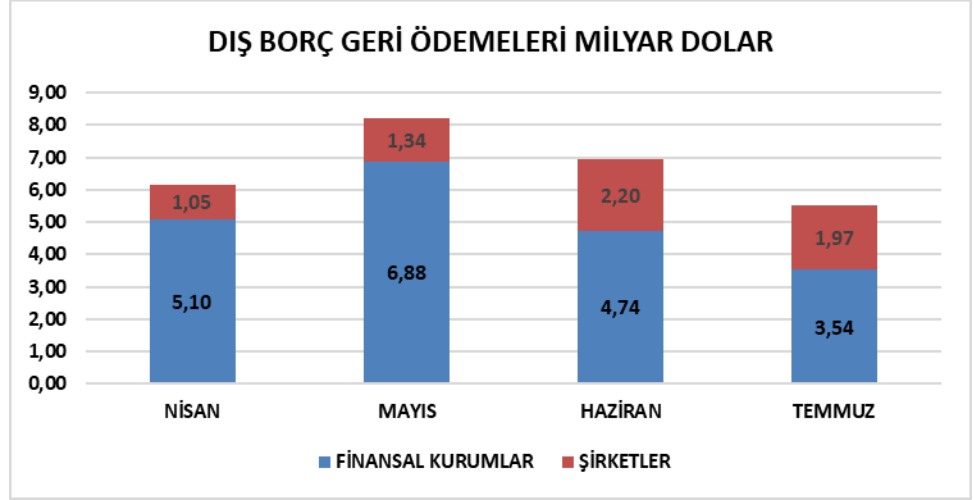

Web Adresi
www.esdh.com.tr

Dr.Can Fuat Gürleşel
can@esdh.com.tr

Bilgi Yönetimi

DIŞ BORÇ GERİ ÖDEME TAKVİMİ

- Nisan-Temmuz döneminde bankalar ve reel sektör şirketlerinin yüklü geri ödemeleri gelmektedir. 4 ay boyunca toplam 26,8 milyar dolar geri ödeme bulunmaktadır. Bunlardan önemli bir bölümü yenilenmeye çalışılacaktır.
- Nisan-Temmuz döneminde finansal kurumların vadesi gelen dış borç geri ödemeleri toplamı 20,26 milyar dolardır. Reel sektör için bu rakam 6,56 milyar dolardır. Geri ödemelerde özellikle bankalar kredileri yenilemeyi hedeflemektedir.
- Türkiye'nin yerel seçim sonrası tartışmaları bırakarak acilen ekonomide adımlar atması gerekmektedir. Dış borçların yenilenebilmesi için kısa sürede güven artırıcı ve yapıcı politikalar hayata geçirilmelidir.

TEMEL GÖSTERGELER

	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK	OCAK	ŞUBAT	MART
Dolar/TL	4,9087	6,5616	6,0010	5,5080	5,1663	5,2905	5,2203	5,3273	5,6386
Euro/TL	5,7560	7,6566	6,9631	6,2486	5,8784	6,0530	5,9979	6,0685	6,3302
Euro/Dolar	1,1691	1,1604	1,1605	1,1312	1,1320	1,1470	1,1449	1,1372	1,1219
MBPpolitika Faizi %	17,75	17,75	24,00	24,00	24,00	24,00	24,00	24,00	24,00
Gösterge Tahvil Faizi %	20,78	26,73	25,82	24,42	20,26	19,73	18,39	18,79	21,19
Cari Açık Yıllık Milyar \$	55,0	52,2	46,0	39,6	34,0	27,8	21,6		
TÜFEYıllık %	15,85	17,90	24,52	25,24	21,62	20,30	20,35	19,67	19,71
Toplam Krediler Milyar TL	2.466,4	2.772,0	2.655,5	2.549,8	2.452,0	2.461,8	2.374,0	2.405,1	2.481,9
Brent Petrol Varil Dolar	74,21	77,71	82,73	75,47	59,46	53,80	60,84	66,31	67,21
Dow Jones Endeksi	25.415	25.965	26.458	25.116	25.538	23.327	25.000	25.916	25.929
BST-100 Endeksi	96.952	92.723	99.957	90.201	95.416	91.270	104.074	104.530	93.784